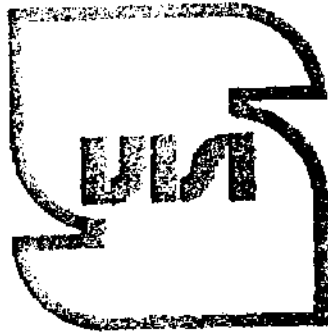

جمهوری اسلامی ایران
مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

"دستور العمل"

آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین شمول استاندارد اجباری

شماره: ۴۴/۱۳۰/د

تاریخ تصویب: ۸/۲/۸۳

شماره تجدید نظر:

۸ / ۳ / ۱۳۸۴

تاریخ تجدید نظر:

عنوان	: آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجباری		
مسئولیت اجرا	: ادارات کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استانها و مرکز اندازه شناسی و اوزان و مقیاس ها		
دامنه کاربرد	: کلیه وسایل سنجش و توزین مورد استفاده در داد و ستد عمومی		
تاریخ تصویب: ۸۳/۲/۸	تاریخ تجدید نظر: ۱۳۸۴/۳/۱	شماره تجدید نظر: ۱	

۱ - هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل، تعیین نحوه انجام آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجباری براساس ماده ۸ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱ و تعیین حدود وظایف و اختیارات ادارات کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استانها و دارندگان وسایل سنجش و توزین و بازرسان می باشد.

۲ - دامنه کاربرد

کلیه وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجباری

۳ - مسئولیت اجرا

مسئولیت اجرای این دستورالعمل بعهده ادارات کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استانها، مرکز اندازه شناسی و اوزان و مقیاسها می باشد.
نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل بر عهده معاونت تحقیقات فلزی است.

۴ - قوانین و مقررات

قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن، ضوابط اجرایی مقررات اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش (موضوع بند ۷ ماده ۲۰) مصوب ۷۵/۷/۴ شورای عالی استاندارد و استانداردهای منی مربوط.

۵ - تعاریف

مؤسسه: در این دستورالعمل منظور از "مؤسسه"، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می باشد.

آزمایشگاههای همکار: آزمایشگاههایی هستند که تأییدیه لازم را از مؤسسه دریافت کرده باشند و می توانند در زمینه آزمون دوره ای وسایل سنجش و علامت گذاری اوزان و مقیاسها در محدوده فعالیت های تعیین شده و دقت های مذکور در پروانه تأییدیه آزمایشگاه اقدام کنند.

آزمون دوره ای: کلیه اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مشمول استاندارد اجباری در سراسر کشور که در دستگاههای دولتی و یا غیردولتی و کارخانجات و سایر مراکز تجاری مورد استفاده عامه قرار می گیرد،

عنوان: آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجبزی

باستثنای آنهاییکه برای فروش عرضه شده ویا برای مصارف شخصی بکار می رود، بایستی در فواصل زمانی معینی مورد آزمون و علامتگذاری قرار گیرد که این آزمون، "آزمون دوره ای" نامیده می شود.
بازرسان: گروه کارشناسی است که از طرف سازمان مجری آزمون دوره ای (موسسه یا آزمایشگاههای همکار) نسبت به انجام آزمون دوره ای اقدام می نمایند.

تبصره ۱- تولیدکنندگان وسایل توزین و سنجش دارای پروانه کاربرد علامت استاندارد و علامت مخصوص اوزان و مقیاسها نیز می توانند تنها به آزمون دوره ای وسایل توزین و سنجش خود اقدام نمایند.

تبصره ۲- بازرسان موظف به ارائه کارت شناسایی صادره از سوی موسسه به صاحب وسیله توزین و سنجش می باشند.

۶- شرح اقدامات

۱-۶ ادارات کل استاندارد استانها موظفند حداقل یک ماه قبل از شروع اجرای آزمون دوره ای در سه نوبت متوالی ده روزه، تاریخ و منطقه مورد نظر انجام آزمون را بوسیله رسانه های عمومی و با هماهنگی مجامع امور صنفی ذیربط به اطلاع عامه برسانند.

تبصره - اطلاع رسانی بهتر است، بوسیله رادیو و تلویزیون محلی و توزیع اعلامیه انجام گیرد تا عموم مردم نیز اطلاع حاصل نمایند.

۲-۶ بازرسان اوزان و مقیاسها بایستی در تاریخ تعیین شده به محل مراجعه و ضمن ارائه کارت شناسایی و یا معرفی نامه خود نسبت به تکمیل قسمت اول فرم شماره ۱ (صورت جلسه آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین) اقدام نمایند. انواع وزنه و ترازوی مرعی می تواند توسط دارنده وسیله به مراکزی که به همین منظور در نظر گرفته شده انتقال باید تا نسبت به آزمون دوره ای آن اقدام گردد.

تبصره: بازرسان اوزان و مقیاسها در صورت لزوم از همکاری مأمورین انتظامی در کلیه مراحل می توانند استفاده نمایند.

۳-۶ دارندگان اوزان و مقیاسها می بایست جهت اجرای بهتر طرح همکاری لازم را بعمل آورند.

تبصره- در صورت عدم همکاری برابر ماده ۱۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه با آنها برخورد خواهد شد.

۴-۶ بازرسان اوزان و مقیاسها قبل از انجام آزمون، بایستی وسیله را از نظر داشتن علامت گذازی اولیه، ظاهر دستگاه، سالم بودن آن و مطابقت با نوع کاربرد مورد بررسی و بازرسی قرار داده و در صورت مطابقت با موارد مذکور نسبت به ادامه آزمون اقدام نمایند.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

صفحه ۳ از ۴

(دستورالعمل)

شماره: ۴۴/۱۳۰/د

تاریخ تجدیدنظر: ۱ / ۲ / ۱۳۸۴

شماره تجدید نظر: ۹

عنوان: آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجباری

تبصره-۴ در صورت نداشتن علامت گذاری اولیه بازرسان موظفند نسبت به تنظیم صورتجلسه پلمپ و جمع آوری (تکمیل فرم شماره ۲)، اقدام و وسیله مورد نظر را در محل توفیق و پلمپ نمایند و در اولین روز کاری بعد از آزمون صورت جلسه را به موسسه ارائه تا اقدامات قانونی انجام گیرد.

۵-۶ در صورت داشتن شرایط اولیه و مطابقت در بررسی اولیه بازرسان نسبت به انجام آزمون مطابق استاندارد ملی مربوطه به شرح زیر اقدام نمایند.

استاندارد ملی	۷۴۷	جهت انجام آزمون باسکولهای ثابت هم کف
استاندارد ملی	۲۳۶۹	جهت انجام آزمون باسکولهای متحرک
استاندارد ملی	۵۶۶	جهت انجام آزمون ترازوهای مرئی
استاندارد ملی	۱-۶۵۸۹	جهت انجام آزمون ترازوهای الکترونیکی
استاندارد ملی	۳۰۷۳	جهت انجام آزمون ترازوهای تک شاهین
استاندارد ملی	۳۳۳۴	جهت انجام آزمون ترازوهای عقربه ای
استاندارد ملی	۲۳۷۱	جهت انجام آزمون وزنه های تجاری
استاندارد ملی	۲۳۷۰	جهت انجام آزمون وزنه باسکول متحرک
استاندارد ملی	۴۹۴	جهت انجام آزمون وزنه با دقت متوسط
استاندارد ملی	۴۱۶	جهت انجام آزمون بیمانه های تجاری
استاندارد ملی	۳۶۸	جهت انجام آزمون نیم متر فلزی
استاندارد ملی	۱-۶۵۸۹	جهت انجام آزمون سایر وسایل توزین

۶-۶ بازرسان اوزان و مقیاسها موظفند در صورت مطابقت وسیله مورد آزمون با استاندارد ملی مربوطه نسبت به انگ گذاری یا الصاق برچسب و پلمپ و تکمیل قسمت‌های دزم و سوم فرم شماره ۱ اقدام نمایند.

تبصره-۵ دارندگان وسایل سنجش و توزین موظفند نسبت به نگاهداری و حفاظت از گواهی صحت کارکرد و نصب آن در محل دید عموم، بنحو مقتضی اقدام نمایند و در صورت مراجع بازرسان در مراحل بعدی نسبت به ارائه آن اقدام نمایند.

۷-۶ بازرسان در حین آزمون به محض مشاهده اولین مغایرت میبایست از ادامه آزمون خودداری نموده و در صورتی که وسیله قابل اصلاح و تعمیر باشد نسبت به تنظیم فرم تعهد (فرم شماره ۳) و اعلام زمان آزمون مجدد اقدام نمایند. در صورتیکه غیر قابل اصلاح و تعمیر باشد مطابق تبصره بند ۶-۴ عمل شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

صفحه ۴ از ۴

(دستورالعمل)

شماره: ۴۴/۱۳۰/د

تاریخ تجدیدنظر: ۸ / ۲ / ۱۳۸۰

شماره تجدید نظر: ۱

عنوان

آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین مشمول استاندارد اجباری

۸-۶ در مورد وسایل قابل اصلاح یا تعمیر، دارندگان وسایل سنجش و توزین موظفند نسبت به تعمیر و اصلاح آن اقدام و وسیله را در زمان آزمون مجدد به بازرسان ارائه نمایند.

تبصره- در صورت عدم اصلاح یا تعمیر وسیله در نوبت آزمون مجدد بازرسان موظفند نسبت به تنظیم صورتجلسه پلمپ و جمع آوری (فرم شماره ۲) اقدام و وسیله مورد نظر را در محل توقیف و پلمپ نمایند و در اولین روز کاری بعد از آزمون صورتجلسه را به مؤسسه ارائه تا اقدامات قانونی انجام گیرد.

۹-۶ ادارات کل استاندارد استانها و دفتر حقوقی مؤسسه موظفند نسبت به ارجاع و پیگیری صورت مجلس پلمپ و جمع آوری، به مراجع قضایی اقدام نمایند.

۱۰-۶ دارندگان وسایل سنجش و توزین موظف به پرداخت هزینه آزمون برابر تعرفه مصوب میباشند.

۷ - بایگانی سوابق

مدارک و سوابق مربوط به اجرای این دستورالعمل در ادارات کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان ها، مرکز اندازه شناسی و اوزان و مقیاسها و دفتر حقوقی مؤسسه نگهداری می شود.

۸ - گیرندگان نسخ

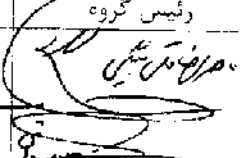

ریاست مؤسسه، کتبه معاونتها و مدیریت های ستادی و استانی

۹ - پیوست ها

۱-۹ پیوست ۱: فرم صورتجلسه آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین (فرم شماره ۱)

۲-۹ پیوست ۲: فرم صورت مجلس پلمپ و جمع آوری (فرم شماره ۲)

۳-۹ پیوست ۳: فرم تعهدنامه اصلاح و تعمیر (فرم شماره ۳)

نام و نام خانوادگی	تهیه کنندگان	پیشنهاد دهنده	بررسی و تایید کننده	تصویب کننده
	ناصر رضا قلی بیگی فرامرز جیر سیری شکوفه شیخ حسینی	عباس اخون	محمدعلی اخوان بهابادی	دکتر علی اصغر توفیق
سمت	رئیس گروه کارشناس مسئول رئیس گروه	مدیر مرکز اندازه شناسی اوزان و مقیاسها	معاون تحقیقات فلزی	رئیس مؤسسه
امضاء				

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره: ۴۴/۱۳۰/د

(دستورالعمل)

صفحه ۱ از ۱

شماره تجدید نظر: ۱

تاریخ تجدیدنظر: ۱۳۸۴ / ۲ / ۸

عنوان: صورتجلسه آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین (فرم شماره ۱)

(قسمت اول)

بسمه تعالی

صورتجلسه آزمون دوره ای وسایل سنجش و توزین

در تاریخ ..... به واحد صنفی ..... به شماره جواز صنفی .....
به مسئولیت ..... به آدرس .....
مراجعه و وسایل سنجش و توزین با مشخصات زیر مورد آزمون قرار گرفت.

(قسمت دوم)

ردیف	نوع وسیله	علامت تجاری و ظرفیت و دقت	شماره سریال	توضیحات

(قسمت سوم)

صحت توزین وسیله های مندرج در جدول فوق مورد تأیید می باشد. مسئولیت حفظ و نگهداری پنمپ، برجسب آزمون دوره ای نصب شده و یا انگ آزمون دوره ای یا مسئول واحد صنفی برده و هرگونه تغییر در وضعیت و یا کارکرد وسیله سنجش و توزین می بایست به مؤسسه گزارش گردد.

نام و نام خانوادگی مسئول واحد صنفی   نام و نام خانوادگی سرپرست بازرسی

مهر و امضاء

امضاء

- ۱ - این گواهی از تاریخ صدور بمدت یکسال اعتبار دارد.
- ۲ - این گواهی می بایستی در محلی نزدیک وسیله توزین و قابل رویت نصب گردد.
- ۳ - مسئول واحد صنفی می بایستی از انصاف هر گونه برجسب تجاری به وسیله توزین جلوگیری بعمل آورد.

نسخ توزیع: ۱ - واحد صنفی   ۲ - اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی استان   ۳ - مجری طرح

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

صفحه ۱ از ۱

(دستور العمل)

شماره: ۴۴/۱۳۰/د

تاریخ تجدیدنظر: ۸ / ۳ / ۱۳۸۴

شماره تجدید نظر: ۱

عنوان: فرم تعهد نامه اصلاح و تعمیر (فرم شماره ۳)

بسمه تعالی

تعهد نامه اصلاح و تعمیر

اینجانب ..... مسئول واحد صنفی ..... به شماره .....
 جواز صنفی ..... به نشانی ..... تعهد می نمایم
 که تعداد ..... وسیله سنجش و توزین به شرح جدول ذیل را ظرف مدت .....
 روز، تعمیر و اصلاح نموده و در موعد مقرر جهت آزمون مجدد ارائه نمایم و در غیر اینصورت برابر
 قانون با من رفتار گردد.

ردیف	نوع وسیله	علامت تجاری و ظرفیت و دقت	شماره سریال	توضیحات

نام و نام خانوادگی مسئول واحد صنفی   نام و نام خانوادگی سرپرست بازرسی

مهر و امضاء

امضاء

نسخ توزیع: ۱ - واحد صنفی ۲ - اداره کل استاندارد تحقیقات صنعتی استان ۳ - مجری طرح

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

صفحه ۱ از ۱

(دستورالعمل)

شماره: ۵/۱۳۰/۴۴

تاریخ تجدیدنظر: ۸ / ۳ / ۱۳۸۴

شماره تجدید نظر: ۱

عنوان: فرم صورتجلسه پلمب و جمع آوری (فرم شماره ۲)

صورت مجلس توقیف و جمع آوری

**در اجرای ماده ۱۹ ضوابط اجرایی و مقررات اوزان و مقیاس ها و وسایل سنجش
(موضوع بند ۷ ماده ۲۰)**

در ساعت ..... روز ..... مورخ ..... به منظور بازرسی وسایل سنجش و توزین به واحد صنفی ..... دارنده جواز شماره ..... متعلق به ..... به نشانی ..... مراجعه که تعداد ..... وسیله تقلبی / غیرقانونی به شرح ذیل مشاهده و با تعداد ..... مهر فلزی (پلمپ) توقیف گردید.

ردیف	نوع وسیله	علامت تجاری و ظرفیت و دقت	شماره سریال	توضیحات

توضیح: وسایل سنجش و توزین مذکور تا تعیین تکلیف نهایی به صورت امانت در محل نگهداری می گردد و به مسئول / نماینده واحد صنفی تحویل و نامبرده مکلف گردید تا تعیین تکلیف نهایی از طرف مراجع قضایی از وسایل مذکور و پلمب آنها حفاظت و محل آنها را تغییر ندهد.
تذکر: تکمیل کننده فرم موظف است در ستون ملاحظات مشخص نماید که وسیله توقیف شده قابل اصلاح هست یا خیر و یا مورد استفاده دیگری دارد یا خیر؟

امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول واحد صنفی

مهر و امضاء

نام و نام خانوادگی سرپرست بازرسی

نسخ توزیع: ۱- واحد صنفی ۲- اداره کل استاندارد تحقیقات صنعتی استان ۳- مجری طرح